

Sygn. akt VI Gz 46/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass Kloc

Sędziowie: SSO Barbara Frankowska

SSO Anna Walus-Rzasa (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Kamuda

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2014 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: P. K.

przeciwko: M. B.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu V Wydziału Gospodarczego z dnia 22 stycznia 2014 r., sygn. akt V GC 407/13

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu V Wydziałowi Gospodarczemu do dalszego prowadzenia, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 22.01.2014r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu w sprawie z powództwa P. K. przeciwko M. B. o zapłatę kwoty 3.450,24 zł stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę do Sądu Rejonowego Gdańsk Północ w Gdańsku - Sądu Gospodarczego. W uzasadnieniu powyższego orzeczenia Sąd Rejonowy powołał się na treść art. 200 § 1 kpc w związku z art. 202 kpc oraz art. 27 § 1 kpc a także art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozstrzyganiu przez sądy spraw gospodarczych.

Sąd Rejonowy wskazał, że po przeanalizowaniu argumentów obu stron w zakresie właściwości miejscowej i funkcjonalnej sądu, który wedle nich miałby rozpoznać spór, oraz uwzględniając zalecenia i uwagi zawarte w uzasadnieniu Sądu Okręgowego w Rzeszowie w postanowieniu w dniu 6 grudnia 2013r., który uchylił wcześniejsze postanowienia Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu, Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu przychylił się do oceny prawnej wyrażonej w zażaleniu przez stronę pozwaną. W szczególności Sąd Rejonowy wskazał, że roszczenie strony powodowej ma charakter regresowy. Kwestia roszczeń regresowych pomiędzy wspólnikami nie została w umowie spółki uregulowana. Zastosowanie więc, w kwestii rozliczeń regresowych pomiędzy wspólnikami, będzie miała reguła wskazana w przepisie art. 376 § 1 kc, zgodnie z którym jeżeli z treści tego stosunku nie wynika nic innego, dłużnik, który świadczenie spełnił, może żądać zwrotu w częściach równych.

Sąd Rejonowy stanął więc na stanowisku, że podstawą dochodzenia roszczenia przez powoda w niniejszej sprawie są przepisy ustawy a konkretnie art. 376 § 1 kc w związku z art. 864 kc.

W związku z powyższym do oceny właściwości miejscowej Sądu nie może mieć zastosowanie art. 40 kpc oraz art. 8 umowy spółki gdyż niniejszy spór nie wynika z załączonej do pozwu umowy spółki cywilnej, lecz z treści powołanych wyżej przepisów Kodeksu cywilnego. Ponadto w ocenie Sądu niniejsza sprawa jest sprawą gospodarczą gdyż wynika ona ze stosunków cywilnych pomiędzy przedsiębiorcami w zakresie prowadzonej przez nich działalności gospodarczej.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód domagając się uchylania zaskarżonego postanowienia i zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego.

Zaskarżonemu postanowieniu powód zarzucił:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to:

a) art. 376 § 1 kc w związku z art. 864 kc poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że:

- przepis ten stanowi źródło roszczeń regresowych pomiędzy współdłużnikami solidarnymi – roszczenia regresowe wynikają z tego przepisu, a nie z zawartej umowy spółki i faktu zapłaty długu powstałego w ramach spółki przez jednego ze współników,

- współnicy spółki cywilnej są zobowiązani do zapłaty na rzecz innych współników, którzy dokonali zapłaty części długu tylko na podstawie art. 376 § 1 kc bez uwzględnienia treści umowy spółki dotyczącej udziału w stratach,

- przepis ten wyklucza uwzględnienie przy rozliczeniu pomiędzy współnikami spłaconych długów wg zapisów umowy spółki cywilnej dotyczących udziałów w stratach,

b) art. 867 kc w związku z § 6 umowy spółki i art. 376 § 1 kc poprzez jego niezastosowanie – uznanie, że rozliczenie spłaconych długów nie może nastąpić na podstawie zapisów umowy spółki dotyczących udziałów w stratach.

II. naruszenie przepisów kpc, a to:

a) art. 46 § 1 kpc w związku z § 8 umowy spółki cywilnej poprzez jego niezastosowanie,

b) art. 40 kpc poprzez jego niezastosowanie,

c) art. 27 § 1 kpc poprzez jego zastosowanie.

Strona pozwana w odpowiedzi na zażalenie wniosła o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Pozwany w powyższym piśmie wywodził, że wyłącznie właściwym w niniejszej sprawie jest Sąd Rejonowy Gdańsk Północ w Gdańsku – V Wydział Gospodarczy na podstawie art. 27 § 1 kpc.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy wskazać, że powód i pozwany, będąc współnikami spółki cywilnej zawarli umowę pożyczki. (...) spółki cywilnej została rozwiązana. Po rozwiązaniu spółki cywilnej wciąż istniała niespłacona, a zaciągnięta przez współników pożyczka. Powód na poczet spłaty pożyczki zaciągniętej przez współników spółki cywilnej, dokonał zapłaty z własnego majątku osobistego. Powód dochodzi niniejszym pozwem zapłaty od pozwanego połowy kwoty, którą zapłacił spłacając pożyczkę, którą wspólnie zaciągnęli powód i pozwany.

Z istoty roszczenia regresowego wynika, że jego źródłem musi być uprzedni w czasie, określony stosunek prawny. W niniejszym sporze źródłem roszczenia powoda jest stosunek prawny w postaci umowy spółki cywilnej. Do zasad rozliczeń pomiędzy wspólnikami spółki cywilnej stosuje się art. 864 kc, który stanowi, że za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie. Skoro więc jeden wspólników (dłużnik solidarny) spełnił świadczenia przysługujące wobec współdłużników to na zasadzie art. 376 kc przysługuje mu roszczenie regresowe, które jest związane ze stosunkiem wewnętrznym łączącym dłużników. Zastosowanie więc w niniejszej sprawie znajdzie art. 867 kc w związku z art. 376 §1 kc i § 6 umowy spółki.

Roszczenie powoda wynika z umowy spółki cywilnej. Sposób rozliczenia stron jest opisany w umowie w sposób wystarczający. Umowa stwierdza wprost w jaki sposób wspólnicy uczestniczą w stratach. Zapis o uczestnictwie w stratach należy stosować do rozliczeń związanych ze spłaconymi długami z majątków osobistych, bowiem po spłacie wszystkich długów spółki i podziale majątku, zapłacone długi również musiałyby być rozliczone według reguły uczestnictwa w stratach. Fakt, że powód żąda w odrębnym postępowaniu zwrotu części zapłaconego długu nie może w tym zakresie nic zmieniać, byłoby to bowiem sprzeczne z treścią umowy spółki.

Roszczenie regresowe powoda względem innego wspólnika jest też sprawą ze stosunku spółki w rozumieniu art. 40 kpc – co wprost wynika z komentarza do tego przepisu cytowanego przez powoda. Bez względu na podstawę prawną sposobu rozliczenia roszczenia (art. 376 kc w związku z art. 864 kc czy 867 kc oraz w związku z postanowieniami umowy spółki) źródłem roszczenia powoda jest stosunek prawny w postaci umowy spółki cywilnej. Stąd właściwym wyłącznie do rozpoznania niniejszej sprawy jest Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu, zgodnie z art. 40 kpc.

Co do tego, że roszczenie stron jest roszczeniem ze stosunków cywilnych pomiędzy przedsiębiorcami w zakresie prowadzonej przez nich działalności gospodarczej, a więc, że sprawa jest sprawą gospodarczą rozstrzygnął już Sąd Rejonowy zaskarżonym postanowieniem.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy – na mocy art. 386 § 1 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc – uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do dalszego prowadzenia Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu. Jednocześnie postawił Sądowi Rejonowemu rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania zażaleniowego (art. 108 § 2 kpc).